

Případ Valentine – Dětsí otroci na Haiti

Pro sedmiletou Valentine začíná práce ve čtyři hodiny ráno. K jídlu dostává jen to, co v její hostující rodině zbude. Přesto má štěstí: její nevlastní rodiče jí dovolují odpoledne navštěvovat školu. Státisíce dětí pracují na Haiti v cizích domácnostech. S většinou z těchto „Restavěk“ je zacházeno jako s otroky a jsou bez pomoci vystaveni násilí svého zaměstnavatele.

Valentine Eska musí chodit za ranního svítání několik stovek metrů k jedinému zdroji vody ve Wharf Jérémie. Před studnou, u které končí městský vodovod v této chudinské čtvrti, se už vytvořil hrozen lidí. Tahače návěsu se kolem riskantně a s hlasitým houkáním prohánějí ve směru k přístavu. Gestikuluje se, křičí a prodírá. Dospělí strkají mladší ke straně, větší děti postrkují menší. Po půlhodině Valentine konečně naplní své vědro vodou.

Dívka si svými hubeňoučkýma ručkama upraví šátek na hlavě, zvedne vědro nahoru, zakolísá, nějaká žena se slituje a pomůže jí. Ve špinavě bílém plastovém kbelíku šplouchá kolem 18 litrů a ty musí dítě přinést domů. Její tvář je vážná, soustředěná, vysílená.

Valentininy obnošené šaty byly kdysi bílo-červenokostkované, knoflíky chybí skoro až k břichu. Její gumové bačkory s květovaným vzorem se propadají do odpadní vodou nasáklé půdy. Úzké uličky sídliště z vlnitého plechu přímo u moře nejsou asfaltované, jsou poseté odpadky a výkaly. Nikdo, kdo tu bydlí, nemá žumpu.

Služebné, Haiti, 2006.

Pro sedmiletou začal pracovní den už ve čtyři hodiny ráno. Nejprve musela pro dospělé a děti připravit chudou snídani z rýže zbylé z předchozího dne. Následně v obydlí z betonu a vlnitého plechu o jedné místnosti ustlala a zametla. Na deseti metrech čtverečních se tu v noci tísní osm osob, čtyři dospělí a čtyři děti. Prodřené šátky dělí tři postele. Je tu cítit plíseň a vlhko. Petrolejová svítlna poskytuje nejasné světýlko. Nyní, po návratu s vodou, smíchá dívka mouku s vodou a míchá hmotu na těsto.

„Moje teta prodává na rohu ulice tučné pečivo“, vypráví Valentine později, když sedí na hladce vyleštěném vstupním stupínku domu. Konečně si může pár minut odpočinout. Stále ještě nejedla. Od snídaně nic nezůstalo, a jen když se neprodá všechno, jsou zbytky pečiva pro ni. Teta tím vydělává na obživu rodiny. Z příjmů nevidí Valentine nic. Teta, madam Sára (jméno změněno), není žádná vlastní příbuzná, nýbrž nevlastní pěstounka.

„Restavěk“ se na Haiti říká dětem jako Valentine, které už nežijí u své rodiny. Kreolský výraz vychází z francouzského „rester avec“ a znamená „u někoho zůstat“. Někdy naleznou Restavěk nocleh u blízkých či vzdálených příbuzných, mnohem častěji však bývají najati cizími lidmi. Valentine je

